

‘Operació Tro’: Eivissa ja té un escàndol de corrupció

La principal cadena hotelera d’Eivissa, Grupo Playa Sol, lluita per evitar la fallida després de la detenció del propietari. Ara un administrador judicial prova de mantenir actiu un imperi de 72 hotels aixecat només en quinze anys per Fernando Ferré, en circumstàncies tèrboles.

A final del mes passat va ser detingut Fernando Ferré Cardó, el principal hotelier –i el més controvertit– de l’illa d’Eivissa. Aquesta detenció ha deixat contra les cordes el seu imperi, format per 72 establiments, 58 dels quals a l’illa, dos a Mallorca i la resta a la República Txeca. Hi ha en

joc la continuïtat de gairebé 2.000 llocs de feina i unes 18.000 places hoteleres, perquè la situació en què Ferré deixa la cadena és tan dolenta i plena d’irregularitats de tota mena que molts experts anticipen una fallida sense remei.

Ferré va ser detingut el darrer divendres de maig a l’anome-

nada *operació Tro*, coordinada per la fiscalia anticorrupció de les Balears, i en què intervengueren quaranta especialistes de l’Agència Tributària i un nombrós contingent de la policia espanyola. Mai no s’havia vist un desplegament semblant. Ferré era prou conegut a Eivissa, perquè en quinze anys va passar de ser un modestíssim hotelier a esdevenir el primer del gremi. Va superar l’ex-ministre Abel Matutes i tot, que va quedar relegat a un segon pla, tant en nombre d’establiments com de places a l’illa d’Eivissa.

Però el motiu de la detenció no ha estat aquesta compra compulsiva d’hotels, sinó la manera com la feia i com els gestionava. La fiscalia anticorrupció li atribueix de moment els delictes de frau fiscal (per valor de 14

Els sindicats estaven cansats de rebre denúncies dels treballadors que, desafiant el caràcter despòtic i violent de Fernando Ferré, s’atreuen a parlar sobre la seua situació. La dirigent de CCOO a Eivissa Consuelo López recorda el cas esdevingut el 2006, quan Ferré va contractar a la República Txeca un total de 300 treballadors txecs, romanesos i polonesos: “Els va portar a l’illa totalment enganyats, amb sous de 300 euros mensuals, i els tenia amuntegats als hotels, on dormien en habitacions de quatre metres quadrats, en lliteres mesclades amb verdura putrefacta i insectes voltant pertot arreu.” Els sindicats asseguren que, en un mateix hotel, hi arribà a haver cent treballadors sense contracte.

Jornades de 14 hores seguides, sense dies de descans, també han estat objecte de denúncia. En realitat, la situació laboral del grup GPS s’assemblava prou a moltes empreses xineses, però amb la diferència que

300 euros el mes vivint en amagatalls de quatre metres quadrats

Els treballadors del Grupo Playa Sol han denunciat condicions laborals deplorables.

la cadena de Ferré operava a la Unió Europea. L’empresari ja havia estat detingut per contractació irregular

de treballadors en dos establiments concrets, fa un parell d’anys, però aleshores va esquivar la presó perquè

L'hoteler Fernando Ferré va ser detingut amb diverses acusacions, com ara frau fiscal i delicte contra els drets dels treballadors.

la condemna fou de dos anys i, sense tenir antecedents penals, no hagué d'ingressar al centre penitenciari. Si ara, com és previsible, torna a ser condemnat, haurà de sumar aquells dos anys a la nova sentència que es dicti contra ell i complir-los de manera efectiva a la presó, on, de fet, ja es troba preventivament. El jutge li ha imposat també una fiança de responsabilitat civil de trenta milions d'euros.

Tanmateix, s'escau que molts dels qui han lamentat i criticat Ferré, com ara els principals hotelers d'Eivissa, varen ser els primers de vendre alguns dels seus establiments al polèmic empresari. Així ho feren, per exemple, la cadena Fiesta Hotels, de l'ex-ministre Abel Matutes, entre més. Fins i tot l'ex-president de Consell Insular d'Eivissa, Pere Palau (PP), va contractar Ferré perquè li portàs turistes a un hotel que el polític té a Sant Antoni.

milions d'euros), frau a la Seguretat Social i delicte contra els drets dels treballadors, tot i que també s'investiga un possible delicte de neteja de capital, entre més. En resum, Ferré no pagava els impostos a Hisenda ni abonava l'IVA, ni donava d'alta molts dels seus treballadors, amb la qual cosa s'estalviava grans quantitats de diners, però al mateix temps vulnerava d'una manera flagrant les normatives bàsiques en matèria laboral i financera. Encara més: l'*hoteler-pirata*, com era conegut a Eivissa, s'escapolia d'obtenir les llicències de turisme preceptives per a obrir hotels i enquibia desenes de treballadors en mòduls prefabricats a soterranis –ocults a la vista de les autoritats–, on dormien en condicions infrahumanes persones que cobraven sous de misèria i, sovint, no tenien ni un sol dia de festa durant setmanes.

Aquesta manera d'actuar de Fernando Ferré havia estat denunciada reiteradament tant pels sindicats com per la patronal del sector a Eivissa (en la qual no és integrada), però això no va evitar que aquests casos de frau

laboral i incompliment generalitzat es continuassin repetint. Per això, la seua detenció ha estat aplaudida, en general, a l'illa d'Eivissa, tot i que ara s'obre un interrogant: què se'n farà de la seua cadena, el Grupo Playa Sol (GPS)?

Objectiu: evitar la fallida. La responsabilitat de què passi serà sobretot de Xavier Perelló, que ha estat nomenat pel jutge que porta el cas com a administrador judicial de l'empresa, en substitució de Ferré. S'escau que Perelló era fins fa poc un dels col·laboradors més pròxims de Ferré, perquè ocupava el càrrec de director comercial de GPS i era qui signava les nòmines i controlava molts d'aspectes de contractació del grup. Això, d'una banda, ha causat estupor entre els hotelers d'Eivissa, que n'han criticat obertament el nomenament, perquè consideren que "no pot ser imparcial" i, fins i tot, podia estar al corrent de les irregularitats de Ferré sense haver-les denunciades, com explica l'hoteler Joan Bufí. Però, com Perelló mateix

MOISÉS COPA

La cadena de l'empresari Fernando Ferré posseïa més de setanta hotels, sobretot a Eivissa, però també a la República Txeca.

ha comentat, el seu nomenament “va ser una proposta de la fiscalia anticorrupció, que considerarà que coneixia el funcionament de l'empresa i podia ser útil”. De fet, ningú no nega que l'embolic financer, comptable i laboral del Grupo Playa Sol és tan gran que només algú molt familiaritzat amb el cas pot resoldre aquest cúmul de problemes.

“Que tothom estigui tranquil; la cadena anirà endavant, només demano un poc de paciència”, ha afirmat Perelló,

que té davant una autèntica allau de qüestions pendents a resoldre. Fa pocs dies que va poder resoldre el deute de dos milions d'euros que tenia pendent amb els proveïdors de la cadena (empreses d'alimentació i subministraments, sobretot), però això no és res comparat amb la feina que queda. Per començar, la nova GPS haurà de regularitzar la situació de molts treballadors que no tenen papers, haurà de pagar nòmines endarrerides i haurà

de satisfer puntualment tant les hipoteques dels hotels en procés de compra com els lloguers d'aquells que explota en arrendament. També ha de pagar una gran quantitat de multes que les institucions eivissenques han anat imposant a la cadena els darrers anys (per exemple, una de quatre milions d'euros encara objecte de recurs). El fet més greu, però, és que no hi ha diners per a assumir aquests pagaments, perquè els deutes de GPS podrien arribar a uns quants centenars de milions d'euros, segons algunes fonts. El valor total calculat a l'imperi hoteler és de 1.000 milions, segon l'Agència Tributària, però molts d'aquests establiments encara s'han de pagar.

En aquestes condicions, “GPS només podrà evitar la fallida si algú hi fa una injecció molt gran de diners”, afirmen tant el president de la patronal hotelera

El frau fiscal pel qual és condemnat l'hoteler puja a més de catorze milions d'euros

El Banc Popular i el Banc de Crèdit Balear van finançar la compra d'hotels de Fernando Ferré

d'Eivissa i Formentera, Joan Josep Riera, com els sindicats UGT i CCOO. I també caldrà, afegeixen, que els bancs hi col·laborin fent els ulls grossos a una empresa en aquesta situació.

El paper del Banc Popular. Segons Perelló, aquesta part és mig garantida, perquè el banc amb el qual treballa pràcticament al cent per cent el grup és el Banc Popular, de la família Valls Taberner. Aquesta entitat i la filial balear, el Banc de Crèdit Balear, han finançat des del principi la compra descontrolada que va dur a terme Ferré des de mitjan anys 90. Per aquest motiu, el banc també és objecte d'investigació per part de la fiscalia anticorrupció i la policia va escorcollar la sucursal que té a Eivissa, en la qual Fernando Ferré feia gran part de les operacions. Ara mateix aquests comptes corrents són objecte d'anàlisi per part dels investigadors.

En realitat, la gran incògnita que la societat eivissenca voldria veure resolta és d'on venien els diners invertits en la compra de seixanta establiments a les illes i alguns més a l'estranger en només quinze anys? Les especulacions han estat abundants durant aquest període. Tan aviat es parla de coneguts empresaris i polítics catalans, com de capitalistes espanyols, màfies estrangeres o fins i tot fosques congregacions religioses. No se'n sap res, encara. Però tothom confia que, ara que la policia ha enxampat Ferré, es podrà estirar el fil fins a arribar a l'origen de tota la trama.

Joan Lluís Ferrer

JOAN ANTONI RIERA

Fernando Ferré és fill de l'ex-alcalde franquista de Santes Creus (Alt Camp).

De Santes Creus a Eivissa

Fernando Ferré va néixer l'any 1943 a la localitat de Santes Creus (al municipi d'Aiguamúrcia, Alt Camp), on hi ha un monestir cistercenc fundat al segle XII, que és monument nacional des del 1921. El pare de Ferré fou alcalde franquista del poble i explotava la granja del molí. També criava castors al riu, per afecció. Era una família que vivia del camp. Però Fernando Ferré (que a principi dels anys 70 ja era a Eivissa, on arruïnà una empresa envasadora d'aigua mineral) acudia periòdicament al seu poble natal. Allà, els darrers anys, havia iniciat també una compra obsessiva de terrenys i parcel·les, igual com feia a Eivissa amb els hotels. "Calculàvem que, amb el ritme que seguia, en només deu anys s'hauria fet amo de tots els voltants del monestir", ha afirmat un veí que el coneix bé. La detenció de Ferré "es veia venir", afirmen al seu poble.

Llibertat de consciència

Contra els fanatismes

Conferència al **CCCB**
Dilluns, 28 de juny de 2010,
a les 19.00h

Entrada lliure, traducció simultània al català.

A càrrec de **Martha Nussbaum**, catedràtica de Dret i Ètica a la Universitat de Chicago. Presentada per **Josep Joan Moreso**, Rector Magnífic de la Universitat Pompeu Fabra

S'hauria de prohibir l'ús del vel islàmic a les escoles? Han de rebre finançament públic les religions? **Martha Nussbaum**, una de les pensadores més influents en l'àmbit de la filosofia i les ciències socials, reflexiona sobre la dificultat de les democràcies contemporànies per garantir el dret a la igualtat de totes les creences religioses.

Organitzen:

Hi col·laboren:

CCCB
Montalegre, 5
08001 Barcelona
www.cccb.org